No. 423. **1848.**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

WOENSDAG, 6 SEPTEMBER.

AGENTEN.
Te 's Hage, Gebr. J. & H. v. LANGENHUYSEN.
Te Rotterdam, J. A. VAN BELLE.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 Sept.

Wij gevoelen ons door het gewigt der omstandigheden genoopt, er andermaal bij de stemgeregtigden op aan te dringen deel te nemen aan de verkiezing, en zulks in liberalen zin. Men sluite zich aan bij de lijst, die ons medegedeeld, waaraan wij onze goedkeuring hechten, en die wij hieronder nogmaals laten volgen. Daaraan is veel meer gelegen dan men denkt, niet wegens hetgeen de kiezers, als zij benoemd mogten worden, zullen hebben te verrigten, maar om den indruk, dien de benoeming van de kandidaten der vrienden van hervorming en vooruitgang moet te weeg brengen.

Wij hebben dezen morgen ontvangen en bieden in dit nommer ter lezing het verslag van de werkzaamheden der Eerste Kamer in hare sectiën. Wij bidden onze lezers daarvan kennis te nemen. Zij zullen zich dan kunnen overtuigen, dat de zaak der Grondwetsherziening zeer slecht in de schatting der Eerste Kamer staat aangeteekend, en dat wij het gevaar loopen van misschien heden of morgen het berigt te ontvangen, dat de Eerste Kamer de voorstellen van Grondwetsherziening, welke de volksvrijheden waarborgen, heeft verworpen. En wat er dan van de Grondwetsherziening en des volks regten, dat is van de rust en het geluk van het land, moet geworden, weet de Hemel, en mogen zij verantwoorden, die, geroepen om mede te werken tot opbouwing van de nieuwe orde van zaken, haar integendeel bestreden.

Is het onder zulke omstandigheden niet pligt, dat ieder zijne stem bijdrage tot vorming en vestiging van de publieke liberale opinie? dat men zijne stem geve aan kandidaten, die het regeringsstelsel zijn toegedaan, en alzoo aan den Koning en het land protestere tegen den reactionairen zin van de Eerste Kamer?

Het komt er niet op aan, of de mannen, die ons zijn voorgesteld, niet door waardiger kandidaten konden worden vervangen; of niet andere achtbare ingezetenen meer vertrouwen bezitten: genoeg is het dat de voorgestelde mannen, hoezeer welligt minder geschikt dan anderen, evenwel aanbevelenswaardig zijn, wijl zij kans hebben te worden gekozen; en daarom is het noodzakelijk, dat men zijne stem niet verloren werpen en ten onnut besteden, maar aan hen te geven, om door de ophooping van een groot aantal stemmen voor dezelfde kandidaten een plegtig bewijs te geven, dat de hoofdstad hervorming en vooruitgang wil.

STEDELIJKE VERKIEZINGEN.

Wij laten hier nogmaals volgen de lijst der ons aanbevolen kandidaten voor het stedelijk kies-collegie.

Te herkiezen de heeren:

1. Jhr. Mr. C. BACKER.
2. N. J. POOK VAN BAGGEN.
3. C. BUNGE.
4. A. TEN CATE, J. Az.
5. P. VAN CRANENBURGH.
6. H. CROOCKEWIT.
7. Mr. W. J. C. VAN HASSELT.
8. Mr. S. P. LIPMAN.
9. Mr. A. S. VAN NIEROP.
10. A. SCHEUTEN.
11. Mr. J. W. TYDEMAN.
12. A. VOOMBERGH.

Wijders te kiezen de heeren:

13. J. F. ALBERDINGK THIJM.
14. H. M. BYRDE.
15. S. COOL.
16. A. C. COSMAN.
17. C. DIEMONT.
18. J. VAN EEGHEN.
19. A. VAN GEUNS.
20. M. H. GODEFROI.
21. A. H. HAFKENSCHEID.
22. B. LANS.
23. C. LULOFS.
24. G. H. MATTHES.
25. J. L. G. PIERSON.
26. E. SLAGHEK.
27. C. A. SPIN.
28. P. STROBEL.
29. P. VAN VLISSINGEN.
30. H. VAN BEECK VOLLENHOVEN.
31. W. C. VAN VOLLENHOVEN.
32. H. W. WIJSMAN.
33. Mr. P. M. G. VAN HEES (*Kiezer*).

NB. De namen moeten letterlijk op het Stembillet worden overgenomen: de billetten, volgens het Stedelijk Reglement, ingevuld, onderteekend en gesloten: het adres moet niet afgescheurd, maar daarop het Wijk- en Verpondings-Nommer worden ingevuld."

Te Haarlem circuleert, zegt men de volgende lijst van kandidaten: J. de Breuk, M. N. Beets, A. Wallaardt Sacré, D. Veen, A. L. Dyserinck, J. N. van den Broek, M. J. Faber, J. Groesbeek, T. Klippink, M. N. J. Moltzer, J. Smits Jr. en N. J. A. Travaglino.

Men leest in de *Middelburgsche Courant*:

»Wij vernemen, dat dezer dagen is afgewezen het verzoek om gratie van Anna Wilhelmina van Bieren, uitgeefster der *Vlissingsche Courant*, veroordeeld bij vonnis der arrondissements-regtbank te Middelburg, van den 15 Junij ll., ter zake van hoon en laster, wegens het in de *Vlissingsche Courant* van den 3den Januarij dezes jaars opnemen van het artikel: *de aftreding des Ministers van Hall*, uit het weekblad *de Burger*.

»Dit weigeren van gratie aan de uitgeefster der *Vlissingsche Courant* moet te meer bevreemden, vermits de Hooge Raad dezer dagen den redacteur en den drukker van een ander blad (*de Hydra*), waarin hetzelfde artikel was overgenomen, van alle regtsvervolging te dier zake heeft ontslagen. De Hooge Raad heeft die uitspraak gegrond op het feit, dat de Heer van Hall reeds als minister afgetreden was, en dus opgehouden had publiek persoon te zijn, op den dag, toen het geïncrimineerde artikel in *de Hydra* verscheen.

»Nu is hetzelfde ook het geval geweest met de *Vlissingsche Courant*, waarin dit artikel den 3 Januarij, twee dagen na de aftreding van den heer van Hall, is overgenomen.

»Ieder fatsoenlijk mensch heeft in der tijd dat artikel afgekeurd. Maar velen hebben betwijfeld of eene vervolging deswege door het Openbaar Ministerie raadzaam was. De uitspraak van den Hoogen Raad heeft de gegrondheid van dien twijfel bevestigd. — Doch nu het hoogste regterlijke collegie den een' vrijspreekt, maakt het eenen te meer onaangenamen indruk, dat de Minister van Justitie den Koning heeft kunnen raden, in hetzelfde geval, een' ander de gevraagde gratie te weigeren.

»Wij vertrouwen, dat een tweede verzoek om gratie van de uitgeefster der *Vlissingsche Courant* gunstiger gevolg zal erlangen."

Sedert de mededeeling in de *Staats-Courant* van 26 Aug jl., zijn bij het departement van Binnenlandsche Zaken omtrent den toestand van het aardappelgewas de volgende berigten ontvangen:

In Noord-Braband is de ziekte blijven toenemen; niet alleen is het loof van het gewas verdord, maar van de meeste soorten zijn ook de knollen aangedaan. In eenige gemeenten wordt het verlies, door de verrotting ondergaan, op 30 tot 40 per cent geschat. Eene gunstige uitzondering hierop maken de zoogenaamde bleek roode, waarvan de aanplanting sedert 1845 zeer is uitgebreid. Deze soort, wegens het gunstige voorjaar, op hooge gronden vroegtijdig geplant, heeft een aanzienlijken voorraad opgeleverd, zoodat er althans geen gebrek schijnt te zullen ontstaan. Van dit gunstig uitzigt zijn evenwel de dorpen aan den Maaskant verstoken, omdat de landen aldaar in dit jaar langer met water zijn bezet gebleven dan voor de aardappel-teelt dienstig is.

Met de latere soorten van aardappelen is het mede niet gunstig gesteld; de zoogenaamde Zeeuwsche kunnen als geheel verloren beschouwd worden.

Uit Gelderland loopen de berigten eenigermate uiteen; terwijl in sommige streken niet alleen het loof, maar ook de knol door de ziekte is aangetast, vooral op de zware klei- en vette gronden en bij de fijnere en vroege soorten, heeft zich toch in andere streken het bederf minder tot den knol uitgestrekt, maar blijft het zich voornamelijk tot het loof bepalen. Op sommige plaatsen zijn, onder de gerooide, slechts weinige aangetaste aardappelen gevonden.

In een der districten van deze provincie is men van gevoelen, dat de ziekte haren oorsprong neemt in de knollen en niet in het loof. Aldaar heeft men aardappelen van dezelfde soort gepoot op gelijkelijk toebereid land, deels zeer vroeg, deels zeer laat. Het eerste gedeelte is genoegzaam geheel weggestorven, het andere gedeelte staat in den meest gunstigen toestand, en, met uitzondering van eene enkele plant, met eenigzins gekruld blad, draagt niet ééne eenig ziekelijk kenteeken. Daaruit leidt de waarnemer af, dat de ziekte in het loof zich begint te openbaren, wanneer de knollen tot zekeren graad van ontwikkeling gekomen zijnde, en dat de oorzaak der ziekte geenszins in het luchtgestel moet gezocht worden. Naar zijn gevoelen laat zich hieruit verklaren waarom hoog en ongemest land de gezondste planten oplevert.

In Gelderland zijn de prijzen der aardappelen over het algemeen tamelijk; doch op sommige markten 40 tot 50 cents per mud verhoogd. De aanhoudende natte weêrsgesteldheid wordt voor zeer nadeelig gehouden, doch daar de aardappel-bouw dit jaar zeer uitgebreid is, kan men verwachten, dat, zelfs bij mislukking van een gedeelte, er voor de algemeene behoefte eene genoegzame hoeveelheid zal overblijven.

In deze provincie heeft men dáár, waar het beproefd is, tot dusver geen baat gevonden bij het voorschrift van dr. Klotzsch, te Berlijn, in de *Staats-Courant* van 23 Februarij jl. vermeld. Hetzelfde heeft men dezer dagen uit Vriesland opgemerkt.

In Zeeland waren de aanhoudende regens van eene zeer nadeelige werking op de te velde staande aardappelen. Intusschen zijn niet alle soorten aan gelijke mate van besmetting onderhevig bevonden.

Het bederf heeft zich aan het loof van de vroege soorten en van de zoogenaamde opvolgers (zijnde die, welke tusschen de zomer en winter-aardappelen rijp worden) nagenoeg gelijkmatig, maar minder algemeen aan den knol geopenbaard. Het bederf van den knol schijnt overigens veelal afhankelijk van de onderscheidene soorten der aardappelen; onder de gemelde opvolgers treft men soms weinig of geen bederf aan, terwijl onder de zoogenaamde Goessche gele (eene winteraardappelsoort, naast de eerstgenoemde gezet), bijna geene gezonde vrucht wordt aangetroffen.

Het is wijders mede opmerkelijk, dat de aardappelen, uit het aan de commissie van landbouw in der tijd van regeringswege toegezonden buitenlandsch zaad opgekomen, op de eene plaats een groot bederf aanduiden, en daarentegen op eene andere plaats bijna volkomen goed zijn. De atmospherische invloed schijnt zich naar den verschillenden aard der gronden min of meer te wijzigen.

In Utrecht staat, in 35 gemeenten, op alle gronden het aardappelgewas ongunstig, in 10 vrij goed, in 1 zeer goed en in 3 twijfelachtig. In 10 gemeenten is dat gewas op vetten grond ongunstig, in 2 redelijk; in 16 gemeenten op lagen grond redelijk, in 2 zeer voordeelig, in 6 ongunstig. In 3 gemeenten is het op zwaren kleigrond slecht, in 1 op zandgrond ongunstig, in 1 op hoogen grond redelijk, en in 2 op ligten grond ongunstig. De kenmerken van het bederf zijn dezelfde, doch zij nemen in vernietigende werking toe.

ZWOLLE, 2 September. Heden heeft de benoeming plaats gehad van een lid voor de Provinciale Staten, welke vacature ontstaan was door het bedanken van den heer Mr A. J. Vos de Wael, burgemeester dezer stad, tot lid der Eerste Kamer benoemd.

Er waren in den Raad aanwezig 11 leden, welke hunne stemmen verdeeld hebben als volgt: op Mr. J. Kalff en M. Sichterman, beide advokaten, ieder 4 stemmen, en E. T. Schaepman, eigenaar van het geneeskundig badhuis, 3 stemmen. Bij de tweede stemming bekwam Mr. J. Kalff 7 en Mr. M. Sichterman 4 stemmen, zoodat de eerste benoemd is. (*Amst. Ct.*)

DOCKUM, 3 September. Heden nacht circa drie ure, is hier door de nachtwachts aangehouden een wagen geladen met 25 zakken krenten, vermoedelijk afkomstig en gestolen van eene lading, welke in de nabijheid van het eiland Schiermonikoog is gestrand en waarvan het schip denkelijk gezonken zal zijn. De drie daarbij zijnde personen zijn gearresteerd en zitten hier in verzekerde bewaring; nog vier andere personen zijn heden morgen deswege verhoord geworden, waaronder een, die, naar het schijnt, geld voorgeschoten heeft, de andere heten de koopers te zijn. De justitie doet ijverige nasporing; men vermeldt, dat ook alhier reeds voor een paar dagen des nachts krenten binnen gebragt zijn, althans de weg was toen geheel met die vrucht bezaaid; ook werden hier gisteren reeds bij eenige bakkers krenten te koop aangeboden, waaronder beschadigde waren.

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

GRONDWETS-HERZIENING.

's GRAVENHAGE, 4 September.

Wij laten hier volgen een zakelijk overzigt van den loop van het onderzoek in de drie afdeelingen der Eerste Kamer, betrekkelijk het gewigtig onderwerp der *Grondwets-herziening.*

EERSTE AFDEELING. — In deze afdeeling hebben zitting de heeren: baron *Huijssen van Kattendijke*, *van Nes*, *van der Houven*, Jhr. *van Akerlaken*, graaf *van der Duyn van Maasdam*, baron *van Heeckeren van Enghuizen*, graaf *Schimmelpenninck*, president.

De leden oordeelden dat de doelmatige behandeling van het zeer gewigtig onderwerp hunner overwegingen zal bevorderd worden wanneer elk hunner in de eerste plaats zijn gevoelen doet kennen nopens het geheel der 12 wetsontwerpen tot herziening der Grondwet in hunnen zamenhang genomen, ten einde naderhand tot het bijzonder onderzoek van elk der wetsontwerpen over te gaan.

Naar het eenstemmig oordeel van al de leden, heeft de ondervinding doen blijken dat in de tegenwoordige Grondwet gebreken aanwezig zijn, welke sommige leden grooter en menigvuldiger, anderen weder minder en geringer beschouwen, doch welke allen oordeelen dat het nuttig en noodzakelijk is uit den weg te ruimen. Onderscheidene leden hebben reeds sedert jaren, en, o. a., in 1844 van hunne gevoelens dienaangaande doen blijken. De eenstemmigheid van zienswijze strekt zich echter niet uit tot de beantwoording der vraag, in hoe verre de aan het oordeel der afdeeling onderworpene ontwerpen in de alzoo erkende behoefte op eene doelmatige wijze voorzien. — De gevoelens daaromtrent *loopen zelfs zoo verre uiteen*, dat eenige leden van meening zijn (zoo zij tusschen die twee uitersten zouden moeten kiezen) dat het geluk en de voorspoed der natie meer zouden worden bevorderd door het behoud van de tegenwoordige Grondwet met al hare gebreken, dan door de invoering der voorgedragen wijzigingen. — Een enkel lid vermeende dat de veranderingen welke de oorspronkelijke ontwerpen der staatscommissie hebben ondergaan, aan die ontwerpen veel van hunne zamenhang en doelmatigheid hebben doen verliezen. — Een lid, dat te voren voor eene Grondwetsherziening heeft geijverd, betreurde dat het tegenwoordig oogenblik tot een dergelijk gewigtig werk minder geschikt is. Hij zal zijne goedkeuring echter niet onthouden, hoe zeer hij zich ten aanzien van andere bezwaard gevoelt, als: regt van vereeniging, het niet invoeren van meerdere bezuinigingen, het behoud van den Raad van State, het toelaten van openbare godsdienstoefeningen ook buiten de gebouwen en besloten plaatsen. — Drie leden betuigden getroffen te zijn geweest door het gevaarlijke, hetwelk het regt van vereeniging en vergadering, in zich had, vooral bij een regt van directe verkiezing aan weinig gegoede ingezetenen toegekend, te meer omdat, in stede van een behoorlijk tegenwigt, niets dan eene hoogst zwakke en gebrekkige Eerste Kamer daartegen werd voorgesteld en de kroon van vele belangrijke voorregten en invloed verstoken, alzoo zonder steun gelaten werd. Zij betreurden bijzonder het verminderen dier voorregten met opzigt tot het beheer over de militaire magt. De bepalingen omtrent de promulgatie der kerkelijke voorschriften en de benoeming der leeraars van de godsdienst, alsmede de bepalingen nopens het onderwijs in het ontwerp voorkomende, leverden hun nieuwe gronden van bezwaar op. Deze leden zagen met groote bekommering het droevig voorteeken, dat het verdwijnen uit de Grondwet van veel vormen en bepalingen, met het monarchaal stelsel verbonden, in zich had. Met genoegen hebben die leden echter gezien, dat vele gebreken zijn uit den weg geruimd of verholpen en wel zoodanig dat, hoezeer deze leden zich niet in alle opzigten met de ontwerpen kunnen vereenigen, en vele der voorgestelde bepalingen zouden wenschen geamendeerd te zien, zij echter vermeenen in de tegenwoordige gesteldheid der zaak daarin geene reden meer te vinden om de ontwerpen af te stemmen en niet hunne individueele meening dienaangaande ter bevordering van eene gewenschte vereeniging van gevoelens ten offer te brengen.

Eenige punten van bezwaar zijn echter overgebleven, waaromtrent zij zoodanig offer kunnen noch mogen brengen en deze punten gelden: het regt van vereeniging en vergadering, de inrigting der Vertegenwoordiging in de Kamers. Die leden ontwikkelden hunne beschouwingen dienaangaande, en somden de bezwaren op aan die voorstellen verbonden. Hunne bezorgdheid nopens het regt van vereeniging, in verband beschouwd met de regtstreeksche verkiezingen, klimt verder, wanneer zij het oog slaan op de, naar hunne meening, allerongelukkigste inrigting der Eerste Kamer, zoodanig als zij wordt voorgedragen; zij leverde, in het oog dier leden, geene waarborgen op, niets van dat tegenwigt, hetwelk voor de Natie en de Kroon onontbeerlijk is. Zonder meerdere waarborgen en met de zaden van onrust en beroering, welke de bepaling van art. 15 Ontwerp I (Regt van Vereeniging) aankweekt, verwachten de voormelde leden, dat het democratisch beginsel spoedig geheel de overhand in ons Vaderland zal nemen, en dat de Monarchie met het regerend Huis daarbij zal verdwijnen, zij rekenen het derhalve van hunnen pligt, hunne medewerking tot zoodanig iets niet te verleenen. Een dezer leden drukte nog bijzonder op de omstandigheid, dat de ontwerpen veel te veel overlaten aan volgende wetsbepalingen, waarvan de inhoud en strekking noodwendig onbekend zijn, op het ondoelmatige in zijn oog van de regtstreeksche verkiezingen; op de nietigheid der bezuinigingen; op het gevaar, aan de afkondiging van kerkelijke voorschriften buiten bemoeijing der Regering (ook na de in de ontwerpen gebragte veranderingen) verbonden. — Twee van de overige leden zijn van oordeel, dat wel is waar verschillende bepalingen in de 12 ontwerpen voorkomen, waarmede zij tot zich zelven gekomen, niet kunnen instemmen, als: de erkenning van het regt van vereeniging en vergadering, de regtstreeksche verkiezingen, de zamenstelling van de Eerste Kamer en de voorgestelde bepalingen nopens de koloniale aangelegenheden. Zij vermeenen echter hunne oogen niet te mogen sluiten voor hetgeen in de koninklijke boodschap ten geleide der 12 wetsontwerpen voorkomt, dat het namelijk de pligt van een ieder is, om wederkeerig inschikkelijkheid te betoonen en iets van eigen denkwijze ten offer te brengen. — Deze beide leden erkennen de onmogelijkheid om alle meeningen te vereenigen, en gevolgelijk eene zoo zeer begeerde Grondwetsherziening tot stand te brengen, zonder opoffering van persoonele gevoelens. In weerwil dus, dat die leden van de Grondwetsherziening in den aangenomen uitgebreiden zin het heil niet verwachten, dat velen er zich van voorspiegelen; — in weerwil dat die leden gelooven, dat de wijzigingen in de Grondwet veel verder worden uitgebreid, dan verlangd wordt door de meerderheid van dat gedeelte der Natie, dat geacht kan worden bevoegd beoordeelaar te zijn; — vermeenen echter die leden beter in den geest dezer meerderheid te handelen, door zich voor de aanneming der 12 wetsontwerpen te verklaren en zich te onderwerpen aan de minderheid der bevolking, dan door de orde en rust op het spel te zetten: dewijl die minderheid, naar den ongelukkigen geest des tijds, de verwerping der gedane voorstellen aan een stelsel van behoud ter kwader trouw, in stede van aan eenen geest van behoud ter goeder trouw, zou toeschrijven en zich zou laten opwinden, om door rustverstorende middelen hare oogmerken te bereiken, ten gevolge waarvan men zich in gevaar zou brengen, om door geweld te zien invoeren hetgeen langs den billijken en regtvaardigen weg niet ware te verkrijgen geweest. Beide leden vinden zich dus genoopt om hunne omstandigheden ten offer te brengen, achtende daardoor, in het tegenwoordig tijdsgewricht, het meest overeenkomstig hunnen pligt te handelen. Een dier leden behoudt zich echter voor nopens het punt der heerlijke regten gerust-stellende verzekeringen te verlangen.

Een lid verklaart, dat hij de wetsontwerpen, als een geheel beschouwd, kan goedkeuren, en zich, uit overtuiging van hunne doelmatigheid, er mede vereenigen kan. Sinds vele jaren is hij van de noodzakelijkheid van dusdanige wijzigingen in de Grondwet overtuigd geweest, en heeft hij vermeend, dat ze in 't algemeen belang moesten plaats vinden. In alle bijzonderheden kan hij niet instemmen; zoo acht hij b. v. het behoud der provinciën en der Provinciale Staten, zoo als die thans bestaan, minder raadzaam. Hij ziet echter geen gevaar in het regt van vereeniging en vergadering of in de bepalingen bij de ontwerpen met opzigt tot de vertegenwoordiging gemaakt, evenmin als omtrent de overige punten van bezwaar door andere leden geopperd.

Mogt men thans de onderhavige ontwerpen niet aannemen, dan zou hij gelooven dat men later tot minder doelmatige zou worden gedrongen. Men zou (en twee der overige leden deelen dit gevoelen) wellígt later meer moeten toegeven. Veel, erkent het lid, is wel is waar aan nadere wetsbepalingen overgelaten, doch juist daarbij kan veel gedaan worden tot stuiting van de schadelijke gevolgen, welke sommigen vreezen. Door de aanneming van de ontwerpen zal men, naar de meening van het lid, tevredenheid stichten, in stede van, door eene weigering, de rust te stooren en de kroon, het regerend Huis en het gansche land aan zeer groote ongelukken bloot te stellen.

Vervolgens is deze afdeeling overgegaan tot de behandeling van de afzonderlijke ontwerpen, zoo als dit in de twee andere afdeelingen, hier meer, daar minder breedvoerig is geschied.

In de TWEEDE AFDEELING waren al de acht leden tegenwoordig, als: de heeren: *Verheijen*, *graaf van Limburg Stirum Noordwijk*, *Brujmans*, *van Hall*, *Hinlopen*, *baron van Welderen Rengers*, *graaf van Limburg Stirum* en *baron von Brienen van de groote Lindt*, de laatste als president.

Door de afdeeling zijn eenige algemeene beschouwingen vooropgesteld en wel over de volgende hoofdpunten, als: 1°. de noodzakelijkheid van de herziening der Grondwet; 2°. het regt van vereeniging, Ontwerp I; 3°. de regtstreeksche verkiezingen, Ontwerp III; 4°. de vrijheid van Godsdienst, Ontwerp VI; 5°. de Defensie, Ontwerp VIII, en 6°. de vrijheid van Onderwijs, Ontwerp X. Wat het eerste punt aangaat, heeft de afdeeling de zaak van de herziening der Grondwet, aan de tegenwoordige tijdsomstandigheden getoetst; en wenscht in de eerste plaats niet onopgemerkt te laten dat eene Grondwets-herziening aan het hoofd van den Staat zelven, als voor het tegenwoordige oogenblik noodzakelijk gebleken is. Zonder aan te nemen hetgeen gedurig en achtervolgens aan de tegenwoordige Grondwet geweten is, als zoude dezelve alle nuttige herzieningen ten eenenmale uitsluiten, zoo zijn niettemin sommige leden de meening toegedaan, dat, vermits sedert vele jaren van eene herziene Grondwet zoo veel voordeel voorspeld en aan de natie voorgehouden is, een langer uitstel om die herziening daar te stellen, een zeer nadeeligen invloed zoude kunnen verkrijgen. Daar artikel 227 van de bestaande Grondwet eene herziening toelaat, zoo acht de afdeeling, in het belang van het vaderland, het tijdstip daartoe geboren. Niettegenstaande vele bezwaren in de voorgestelde bepalingen tot de herzieningen ook bij de afdeelingen gerezen zijn, zoo heeft de meerderheid derzelve, met den wensch van toenadering bezield, gemeend vele bijzondere meeningen te moeten ten offer brengen, terwijl de noodzakelijkheid van eene herziening door de afdeeling algemeen is erkend. — Wat aangaat het regt van vereeniging, zijn de bij sommige leden opgekomen bedenkingen met treffende voorbeelden gestaafd. Deze leden beweren dat die vereenigingen, waarvan het regt in de Grondwet opgenomen zoude worden, meestal en wel bijzonder van politieken aard zullen zijn, en zich hier even als elders, tusschen het volk en het bestuur plaatsende, den geregelden gang der Regering ten eenenmale zullen belemmeren, en evenzeer de gemoederen in eenen staat van spanning houden, die voor orde en rust gevaarlijk is en tot beroerten aanleiding geven kan. De leden wezen op Engeland, alwaar door de politieke vereenigingen de orde en rust niet zonder moeite en soms niet zonder bloed[…] gehandhaafd worden. Dezelfde leden wezen nog […] Frankrijk, alwaar evenzeer, door het regt van […] als beginsel aan te nemen, de maatschappij[…] grondzuilen geschokt en het bestaan van den nijveren […] vernield is; terwijl de vermogenden, door vrees […] zich in grooten getale naar elders verwijderen. […] deden al verder uitkomen, dat de orde en rust […] het oogenblik niet anders dan door de kracht van […] netten en door militaire maatregelen kan worden […]

Het andere gedeelte der afdeeling, hoewel soortgelijk[…] voor de kwade gevolgen van het opnemen in de Grond[…] het regt van vereeniging niet geheel kunnende onder[…] vertrouwde echter dat de wet daarin voorzien zoude, […] voldoenden waarborg daarstellen, om het kwaad, dat […] vereenigingen zoude kunnen ontstaan, te beteugelen. […]

Wat betreft de regtstreeksche verkiezingen, hebben […] leden aangemerkt, dat die wijze van verkiezen een der […] beginselen van de herziening der Grondwet is, en […] dat de verkiezingen van de jaren 1796 en 1798 niet […] keerde uitkomsten hadden opgeleverd, en ook dat daar[…] de trapsgewijze verkiezingen van de laatste tijden even[…] meeningen hadden doen vertegenwoordigen, zoodat […] stelsel aan te prijzen en het andere niet ten eenenmale […] werpen was. Andere leden waren echter dat gevoelen […] gedaan, en meenden dat de vrijheid van keuze door […] streeksche verkiezingen weinig gewaarborgd is; dat, […] gestrekter een kiescollegie wordt, hoe meer partijzucht […] uitoefenen kan en uitkomsten kan opleveren, welke […] die van de algemeene meening niet zijn. De leden […] dus van de voorgestelde regtstreeksche verkiezingen w[…] doende gevolgen, en verklaarden zich diensvolgens […] wetsontwerp. Als tegenwigt van regtstreeksche verkie[…] hadden sommige leden van de afdeeling eene benoeming […] den Koning van leden door de Eerste Kamer der […] Generaal gewenscht. Deze konden in de zamenstelling […] noeming, volgens dit ontwerp, der leden van de Eerste […] der Staten-Generaal geen voldoenden waarborg voor […] narchaal beginsel aantreffen.

Nopens de vrijheid der godsdienst bestond bij de […] heid der afdeeling geen bezwaar. Twee leden zagen […] art. 2 en 5, en hoofdzakelijk in art. 8 van dit wets[…] zoodanige onoverkomelijke bezwaren, dat zij zich met […] werp in geenen deele konden vereenigen.

Nopens de defensie zijn door de afdeeling geene bij[…] aanmerkingen in het midden gebragt, en dit naar […] van den uitleg, reeds in de Tweede Kamer door Z. E. […] minister van Oorlog gegeven, en ook uit de aanmerk[…] de jaarlijksche begrooting toelaat op het financiëel […] terug te komen. Eenige leden betreurden het toegeven […] de Regering aangaande de verpligte dienst voor de zee[…] aangezien onder anderen, door de voorgestelde facultatie […] aan de zeedienst zelve nadeel wordt toegebragt, als […] de ingezetenen aan de zeekusten woonachtig.

Voor het onderwijs had de meerderheid der afdeeling […] behoud gewenscht van de wet van 1806, die zulke vol[…] uitkomsten voor het lager onderwijs opgeleverd heeft, […] vreemden zelfs met lof daarvan gewagen. De bepaling […] in dit ontwerp voorkomende, dat het onderwijs voortdurend […] blijft een voorwerp van de zorg der Regering, bevredigde […] leden der afdeeling, die daardoor de gegronde hoop […] gen, dat de verdienstelijke leerwijs zoo veel mogelijk […] den zal worden.

DERDE AFDEELING. — In deze hebben zitting de […] Jhr. *van Lijnden van Lunenburg*, baron *van Hugenpoth* […] *Aerdt*, *van der Hoop*, baron *de Liedel de Well*, […] Jhr *Junius van Hemert*, *van der Oudermeulen*, *Vos de* […] en ridder *van Rappard*, president.

Op den voorgrond stelde deze afd. dat de taak […] Eerste Kamer zich bepaalt tot goed of afkeuring van […] stellen zoo als die zijn liggende. Zij onthield zich […] het mededeelen van bedenkingen van ondergeschikt […] Zij vroeg zich voorts af:

1°. Wordt eene Grondwets-herziening op dezen oog[…] het welbegrepen belang van het vaderland gevorderd?

2°. Is eene uitgebreide Grondwets-herziening zoo als […] wordt voorgedragen, met de voorschriften van de be[…] Grondwet overeen te brengen? — Beide vragen werden […] *stemmend* beantwoord.

Ten aanzien van de *eerste vraag* werdt opgemerkt, […] ondervinding onderscheidene leemten in de bestaande […] wet had aangewezen, dat eenige van hare bepalingen […] schillende wijze uitgelegd, tot moeijelijkheden had […] ding gegeven en de verbetering van het staatsbestuur […] weg stonden, dat staatkundige gebeurtenissen in ander[…] den in dit Rijk niet buiten invloed waren gebleven, […] schen en verlangens hadden doen ontstaan, welker ber[…] in het belang van het vaderland wordt gevorderd. In […] de toenmalige leden dezer Kamer door de aanneming […] adres op de troonrede reeds in October hadden […] van de blijdschap, waarmede zij de mededeeling […] dat de Koning tot de overtuiging was gekomen, dat […] zakelijkheid bestond tot wijziging van eenige bepalingen […] Grondwet, thans aarzelden verreweg de meeste leden […] afdeeling niet, te verklaren, *dat zij in de gegevens* […] *heden een zelfs ruime Grondwets-herziening noodzakelijk* […] *schouwen.*

Met opzigt tot de *tweede* vraag, zoo had men op […] Grondwet het oog, doch meende dat de daarin voorko[…] bepaling geen hinderpaal opleverde voor eene meer uitge[…] Grondwets-herziening, omdat er zoowel noodzakelijkheid […] aanwezig zijn voor zulk eene algemeene Grondwets-herziening […] als voor de verandering van eene enkele bepaling; […] enkele beweeggrond is uit te denken, waarom de Grond[…] gever de eerste zou hebben uitgesloten. Drie leden […] echter dat men in de ontwerpen te dien aanzien te ver […] gegaan; dat vele veranderingen nopens taal, […] enz. waren voorgeslagen, waarvan de noodzakelijkheid […] was gebleken.

Wat nu de geheele strekking van deze wets-voordragt […] aangaat, zoo werd door 6 leden het gevoelen verdedigd, […] de regten en praerogativen van de kroon daarbij te veel […] den ingekort; zoodanig dat het voor de leden van de […] Kamer, die vooral geroepen is voor die regten te waken, […] hoogst moeijelijk moet zijn zich met die hoofdbepalingen […] gewijzigde Grondwet te vereenigen. — Men wees hier […] regtstreeksche verkiezingen en de zamenstelling van […]

..bare Eerste Kamer, welker leden, niet eens door den koning benoemd, aan eene periodieke aftreding zouden zijn onderworpen; op de beperkingen van het gezag des konings over zee- en landmagt; op de meerdere magt aan de Tweede Kamer opgedragen, en andere bepalingen.

Als eene tweede algemeene beschouwing werd door zeven leden opgemerkt dat de wensch naar Grondwets-herziening bij een groot deel der natie is ontsproten uit de meening, dat hieruit vereenvoudiging en bezuiniging zouden voortvloeijen en op die wijze de weg geopend tot vermindering van lasten; terwijl nu de voorgestelde wijzigingen en verandering ..rekt tot geene bezuiniging, maar zelfs aanvankelijk tot vermeerdering van jaarlijksche uitgaven moeten leiden, konden die leden de vrees niet onderdrukken, dat de herziening, tot stand gebragt, hieruit geene tevredenheid, maar bittere teleurstelling voor de goede ingezetenen zal voortspruiten.

Als eene derde algemeene beschouwing werd door drie leden aangevoerd, dat bij de voorstellen te veel aan den gewonen wetgever wordt overgelaten.

Twee leden onthielden zich van het maken van algemeene beschouwingen. Een hunner meende, dat de Eerste Kamer ..geroepen is om eene herziening der Grondwet te ontwerpen, of te wijzigen, maar om te beoordeelen of er al dan niet noodzakelijkheid bestaat om de aangeboden ontwerpen goed te keuren; dat, na de gehoudene beraadslagingen in de Tweede Kamer, die beschouwingen slechts tot noodelooze herhalingen zouden leiden en een zeer nadeelig tijdverlies veroorzaken; dat hij zich dan ook genoegzaam op de hoogte achtte om die aangebodene ontwerpen te beoordeelen en dat hij zijne zienswijze omtrent eenige punten gaarne zal opofferen aan den wensch van vorst en volk, en zulks ten einde eendragt te bevorderen en onrust en staatschokken te verhoeden.

Alvorens men in deze afdeeling tot de behandeling van de afzonderlijke ontwerpen is overgegaan, heeft men de opmerking gemaakt, dat in geen der voorstellen is ingevuld de tijd binnen welken de Staten der provincien een getal buitengewone leden tot zamenstelling van de dubbele Kamer aan de Tweede zullen toevoegen; ondanks dit uitdrukkelijk bij art. ... der Grondwet, wordt gevorderd. Was het toch de bedoeling der regering geweest, om de bepaling van dien tijd uit te strekken tot den laatsten dag des loopenden jaars, dan zou dit zeker zijn uitgedrukt en niet doelloos in de ontwerpen eene opene plaats ter invulling zijn opengelaten. De afdeeling heeft opgemerkt, dat, wel het slot van art. 1 van het ontwerp kiesreglement eene bijzondere bepaling behelst, ten aanzien van de afkondiging van de veranderingen der Grondwet, nadat die door de dubbele Kamer zullen zijn aangenomen, doch dat gelijke bepaling gemist wordt in deze ontwerpen; ten gevolge hiervan kan worden beweerd, dat art. ... der wet, houdende algemeene bepalingen van de wetgeving van het koningrijk der Nederlanden, ten deze van volle toepassing is, en dat mitsdien deze wetten ook voor de Provinciale Staten eerst verbindende zullen zijn op den 20sten dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad*, in hetwelk de wetten zullen geplaatst zijn.

In de zitting van de Eerste Kamer van heden is het centraal verslag nopens de Grondwets-herziening uitgebragt. De discussiën zijn bepaald op morgen (Dingsdag ten half 2 ure.

Van Curaçao wordt dd. 24 Junij geschreven, dat op den 19den de oorlogsbrik *Merkuur* met 60 militairen, onder aanvoering van den 1sten luit. D. A. du Cloux en den 2den luit. H. v. Rhijn, naar St. Eustatius en St. Martin was vertrokken, om onder de slaven aldaar de orde te herstellen.

Nadat de beide flotiljes van Venezuela in de golf van Maracaibo een tijd lang met elkander hadden gestreden, heeft het eskader van die republiek de wijk genomen naar het Nederlandsche eiland Aruba.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 September. Men verzekert dat het Fransche gouvernement van Londen gunstige berigten heeft ontvangen, en dat ten gevolge daarvan het Weener kabinet zou gedrongen worden de Fransch-Engelsche bemiddeling aan te nemen. Het Fransche kabinet had aan het Engelsch gouvernement voorgesteld om troepen van beide natiën naar Venetië te zenden, ten einde die stad gezamentlijk te bezetten en de Oostenrijkers er uit te houden. Deze bezetting werd beschouwd als de eenige kans om bij Oostenrijk eerlijke voor Italie gunstige voorwaarden te bedingen, en te voorkomen dat de onderhandeling in het gevoerd moeten worden, ten aanzien en onder den invloed van gebeurde zaken, b. v. nadat de Oostenrijksche troepen zich wederom meester zouden hebben gemaakt van al het grondgebied, dat voor den opstand van Opper-Italie tot Oostenrijk behoorde.

— Dezer dagen twijfelde men er sterk aan dat het Engelsche ministerie genegen zou zijn om gezamentlijk met Frankrijk troepen naar Venetie te zenden. Thans beweert men echter dat het Engelsche kabinet, tegen alle verwachting, in de aanvraag van Frankrijk heeft toegestemd, en dat dien ten gevolge eene veel dringender nota dan de eerste was, naar Weenen is gezonden.

Men voegt er bij dat de heer Bastide gisteren al de leden van het ministerie heeft bijeen geroepen om hun de uit Londen ontvangen depêches mede te deelen.

— De heden gehouden wapenschouwing op het Veld van Mars is allerluisterrijkst geweest en werd door het schoonste weder begunstigd; zij wekte echter in geenen deele de geestdrift des volks op. Men hoorde schier geene kreten.

— Men heeft opgemerkt, dat de heeren F. Arago en Ledru-Rollin de eenige leden zijn van het voorloopig bewind, die vóór de opheffing van den staat van beleg gestemd hebben.

— De commissie, benoemd om de zaak der deportatie te beslissen, heeft, onder voorzitting van den minister van marine, haren arbeid voltooid; naar men verzekert, heeft zij zich met algemeene stemmen verklaard voor de deportatie naar Algerië.

— Eerst heden leest men in de dagbladen een brief van deelneming van Z. H. Pius IX, van 25 Julij, aan de kanunniken Jacquemet, de la Bouillerie en Buquet, van de Notre-Dame te Parijs, wegens de moedige zelfopoffering en den betreurenswaardigen dood van den aartsbisschop Mgr. d'Affre.

— De Eerw. abbé Lacordaire heeft het door hem gestichte dagblad *l'Ère Nouvelle* verkocht aan den heer Justin Maurice. Ook zal hij geen verder deel hebben aan de redactie van dat blad, waarvan de abbé Maret de directie op zich neemt.

ENGELAND.

LONDEN, 2 September. Lord John Russell is met zijne familie te Dublin aangekomen en met geestdrift ontvangen.

— Men leest in de *Morning-Post* van den 31 Augustus: »Gisteren is de Eerw. Dr. Ullathorne, die onlangs als bisschop van het ooster-district de Hoogdienst vierde, geïnstalleerd als bisschop van het nieuwe Roomsch-Katholijke diocese van Birmingham, overeenkomstig de bepalingen vervat in eene de vorige week van Z. H. den Paus ontvangen breve betreffende de kerkelijke indeeling van Groot-Brittanje. De plegtigheid had plaats in de hoofdkerk van Birmingham en was zeer indrukwekkend. De pauselijke bulle is door Dr. Weedale voorgelezen. Dr. Wiseman en eene talrijke priesterschaar woonden deze plegtigheid bij."

DUITSCHLAND.

KEULEN, 4 Sept. De voorwaarden van den voor 7 maanden met Denemarken gesloten wapenschorsing, bestaan naar men uit eene goede bron verneemt, hierin, dat de Deensche troepen alleen het eiland Alsen bezet zullen houden, waarentegen 2000 man rijkstroepen in Sleeswijk zullen blijven. Van de Duitsche zijde kan men deze voorwaarde als zeer eervol beschouwen. De ratificatiën zijn 1 September te Lubeck uitgewisseld.

— Te Stettin zijn dezer dage 2 kanonneerbooten van stapel geloopen.

— Men schrijft uit Frankfort, dd. 3 Sept. In het groothertogdom Hessen, is onlangs eene *belasting op het bijzonder inkomen* ingevoerd, een maatregel die naar alle waarschijnlijkheid ook in de overige staten van Duitschland navolging zal vinden.

— Uit de meeste Zuid-Duitsche staten, met name uit Wurtemberg wordt berigt dat ten gevolge van den buitengewoon gezegenden graanoogst en den nog zeer belangrijken voorraad van het vorige jaar, de graanprijzen bestendig vallen.

— Te Nördlingen werd onlangs eene volksvergadering door meer dan 15000 personen bijgewoond. Ook prins Wallerstein nam daaraan deel. Volgens de *Augsb. Abendz.* had de vorst om zijne sympathie voor het proletariaat en de democratie aan den dag te leggen, des middags tusschen de beide Munchener democraten Ringler en Wagner aan tafel gezeten. Er waren 19 Beijersche en Wurtenbergsche vereenigingen vertegenwoordigd.

— Men schrijft uit Warschau: Een Franschman, Dume genaamd die zich sedert langen tijd hier ophoudt, trad onlangs bij eene revue de soldaten op zijde en hield eene aanspraak tot hen, waarin hij hen vermaande dat het eindelijk tijd was om het smadelijk juk af te werpen en de vrijheid te bevechten. Het spreekt van zelf dat hij onmiddellijk gevat en naar de citadel gebragt werd.

— Er is herhaaldelijk gesproken, dat wanneer het tot eene minnelijke schikking tusschen Oostenrijk en Lombardije mogt komen, dit laatste land alsdan een gedeelte der Oostenrijksche schuld zou behooren over te nemen. Zie hier eene opgave van den interest, welke Oostenrijk in 1847 daarvoor te voldoen had:

Van de schuld in C. M. en W. W.	fl.	29,209,890
Van de Lombard. Venet. schuld	»	3,087,983
Van de vlottende schuld	»	1,441,497
Totaal	fl.	33,739,370

Van de Zwitsersche kantons hebben Zurich, Bern, Glaris, Bazel (stad en landschap), Waad, Genève, Solothurn, Lucern, Schaffhausen, St. Gallen, Aargau, Thurgau, Graauwbunderland, Freiburg, Neuchatel en Appenzell A. Rh. het ontwerp van constitutie aangenomen. Zes kantons daarentegen hebben het verworpen, namelijk: Zug, Walliserland, Uri, Schwyz, Unterwalden en Tessin. Oberwalden heeft verklaard, dat het zich aan de beslissing der meerderheid zou onderwerpen. De stemming van Appenzell I. Rh. is nog niet bekend. De landdag komt op den 4den dezer bijeen.

De verheven Porte, of liever haar voornaamste vertegenwoordiger, Suleyman-Pacha heeft het nieuw opgerezen gouvernement in Wallachye erkend. Maar zij is in de Donau-vorstendommen niet alleen meester, en zij moet altijd Rusland blijven ontzien. Dit land echter wil van de omwenteling niets weten, en wel verre van het bestaande gouvernement te erkennen, wil het, des noods onder bedreiging van zelf de hand daartoe te leenen, het herstel der vorige orde van zaken. De Porte zal ten slotte wel moeten toegeven en dan waarschijnlijk Suleyman's handelwijze afkeuren.

ITALIE.

Te Rome heeft het ministerie in de zitting van 24 ... verklaard dat het heil des vaderlands afhangt van den opstand in massa der bevolking. Van onderhandelingen, zeide Sterbini is niets goeds te wachten.

— Volgens brieven uit Genua van 29 ll. was Livorno nog steeds in de magt der opstandelingen. De nationale kring van Genua heeft een adres goedgestemd aan de fransche natie, om haar op te wekken tot bijstand van Italië.

— De Republiek der Vereenigde Staten geeft dit oogenblik aan het Engelsche parlement eene groote les van verstandige vrijgevigheid. Terwijl Whigs en Tories, beiden evenzeer behebt met oude vooroordeelen van het anglicanismus, het herstellen van regtstreeksche diplomatieke betrekkingen met den H. Stoel door allerlei nietige en beleedigende hinderpalen zoeken te beletten, heeft een diplomatiek agent van de republiek der Vereenigde Staten aan de voeten van Pius IX de betuiging gedaan van de levendige sympathie van zijn gouvernement en van zijne natie voor den H. Vader. Bij het overhandigen zijner geloofsbrieven aan Z. Em. den Cardinaal-Secretaris van Staat, op den 19 Augustus zeide de gezant het volgende:

»Terwijl ik de eer heb, aan uwe Em. mijne geloofsbrieven te overhandigen, als zaakgelastigde der Vereenigde Staten bij den H. Stoel beschouw ik het als mijn eersten en hoogst aangenamen pligt, u de verzekering te geven van de hartelijke vriendschap en de hooge achting, die de president en het volk der Vereenigde Staten gevoelen voor den doorluchtigen Opperpriester, wiens regering zoo veel luister heeft verschaft aan den H. Stoel, alsmede aan de aloude en voortreffelijke natie, die, zoo roemrijk, de wereld herhaalde malen zijne grootheid heeft doen bewonderen.

»Ik moet nog aan Uwe Eminitie zeggen, dat de president en het volk van Amerika met een levendig genoegen de edele pogingen van Z. H. heeft gadegeslagen, tot verbetering van het lot des volks, dat door God onder zijne leiding is geplaatst; pogingen even moedig als wijs, even loffelijk als verlicht, die de hoop geven, dat een zoo verstandige Paus in de hand der Voorzienigheid het werktuig zal worden tot herstel dier ware vrijheid, die alleen uitvoerbaar is, als gegrond op godsdienst, orde en het zedelijk en verstandelijk onderwijs der volken. Moge hij, die de banneling in den schoot zijner familie deed terugkeeren, en die zulke roemvolle en nuttige hervormingen heeft tot stand gebragt, op aarde de belooning beginnen te genieten, die in den hemel is weggelegd voor goede daden. Immers die hervormingen hebben hem de erkentelijkheid zijns volks en de bewondering der wereld verzekerd.

»Ik acht mij gelukkig de tolk te kunnen zijn van zulke gevoelens, en aan Uwe Em. te kunnen verzekeren, dat ik trotsch zal zijn op het vertrouwen, dat de president mij heeft geschonken, zoo Uwe Em. mij dikwijls de gelegenheid verschaft, de banden van goede verstandhouding te kunnen toehalen, die tusschen de beide gouvernementen bestaan, en die wederkeerig niet dan wettig en aangenaam tevens kunnen zijn."

Het is niet waar dat Karel-Albert regtstreeks onderhandeld heeft met Radetzky. Eene proclamatie van 28 Aug. van Karel-Albert aan zijn leger, berigt dat alle maatregelen worden genomen om den oorlog te hervatten.

Zoodra de wapenschorsing ophoudt, zegt de vorst, zullen wij billijke voorwaarden bedingen, of als de eer het vordert op nieuw ten strijde trekken voor de Italiaansche onafhankelijkheid. Vervolgens beveelt hij dat de officieren en soldaten de grondwet bezweren, als een bewijs dat soldaten en burgers tot dezelfde regten en ook tot dezelfde verpligtingen geroepen zijn." Volgens de *Opinione*, zal er aan het hoofd van het Piemonteesch leger een Poolsch generaal worden geplaatst. De Siciliaansche deputatie is 27 Aug. door Karel-Albert ontvangen, die aan den president van dezelve het grootkruis van St. Maurits en van St. Lazarus heeft geschonken.

De algemeene amnestie, welke zoo lang beloofd was door den hertog van Modena, is eindelijk verschenen. Er zijn echter zoo talrijke uitzonderingen in opgenomen, dat zij de naam van algemeene amnestie inderdaad niet verdient. Zoo zijn daarvan b. v. uitgezonderd allen, die hebben deel gemaakt van het voorloopig bewind; zij die tot de zamensmelting des hertogdoms met Piemont hebben aangehitst, de onderteekenaars van de acte van vereeniging en al de dagbladschrijvers, die de hertogelijke familie beleedigd of bespot hebben.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De Coupons, verschenen 1°. September 1848, van Certificaten 3 pc. Werkelijke Schuld, worden betaald als volgt:

Van wege het administratie-kantoor Ketwich en Voombergh, c. s. bij de Associatie-Cassa.

Saportas, c. s., bij de Ontvang- en Betaalkas.

Van Harpen, c. s. idem.

Brondgeest en Zoon, c. s. bij de Associatie-Cassa.

Wed. H. F. Tjeenk, c. s. idem.

J. R. Bisschoffsheim, c. s. idem.

J. F. Koning en J. van der Goes, ten hunnen kantore.

U. van Dam, te Utrecht, ten zijnen kantore en alhier bij de Associatie-Cassa.

Administratie-Kantoor te Delft, bij E. en H. van Craneobuegh alhier.

Huydecoper en van Dielen te Utrecht, ten hunnen kantore en alhier bij de Associatie-Cassa.

BADENSCHE AANDEELEN 1840.

HOOGSTE PRIJZEN DER TWAALFDE UITLOTING.

N°. 32132 a Fl 33,000. N°. 59831 a Fl. 10,000. N°. 6601 a Fl. 5,000. N°. 91116 a Fl. 3,000. N°. 9912, 59850 a Fl 1,500. N°. 34484, 59896, 68211 en 68242 ieder a Fl. 1,000.

BADENSCHE AANDEELEN à Fl. 35. — GELDLEENING 1845.

Elfde Uitloting van 40 Seriën, welke heeft plaats gehad te Carlsruhe, den 31 Augustus 1848.

Serie	91	1388	2387	3773	5296	5608	6184	7023
	288	1680	2652	3903	5391	5700	6429	7170
	796	1756	2946	4230	5466	5768	6567	7249
	1280	1967	3413	4644	5488	5778	6614	7363
	1361	2528	3648	4743	5544	5866	6705	7830

De trekking der Prijzen geschiedt den 30 September e. k.

De heeren Gebroeders Sichel hebben bekend gemaakt, als daartoe gevolmagtigd door de heeren M. A. von Rothschild en Zoon, te Frankfort a/M., dat op den eersten September en volgende werkdagen, ten hunnen kantore, zal gevaceerd worden ter betaling der alsdan vervallene Interest-Coupons der K. K. Oostenrijksche Negotiatie, door tusschenkomst der heeren Osy en Zoon, te Rotterdam gedaan, litt. C a 4 pc.

De heeren Vlaer en Kol te Utrecht, hebben geadverteerd, dat de Coupons ten laste der Maatschappij van Weldadigheid, verschenen 1 Januarij ll., van heden af betaald worden ten hunnen kantore, en bij de Associatie-Cassa te Amsterdam.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 September.

GRAANMARKT.

Afloop der KOFFIJ-VEILING, te Amsterdam, 4 September 1848, door de Nederlandsche Handel-Maatschappij.

Monst. N°.	Balen.	Beschrijving.		Prijzen. Cents.	Koopen. verk.	opgeh.
1.	1800	ligt bruin		27 a —	17	—
2.	1000	geel Preanger		25 » —	9	—
3.	2000	ligt geel grof,	met BS.	21½ » —	19	—
4.	10638	grof blank,	met BS.	18½ » —	104	—
5.	2577	blank,	met BS.	18 » —	12	13
6.	7846	goed blankachtig,	met BS.	18 » —	41	35
7.	4032	blank.		17½ » —	13	27
8.	4804	bleek Preanger.		18½ » —	29	18
9.	3820	blank Preanger		18½ » —	6	30
10.	9863	blankachtig Preanger.		18½ » —	41	57
11.	6676	bleek Havana aard iets ros.		17 » —	65	—
12.	4170	bleek Havana aard		17 » —	42	—
13.	5033	blankachtig wat bont		17 » —	28	21
14.	2206	ordinair bont blankachtig		17 » —	10	12
15.	1107	blank W. I. aard.		19 » —	11	—
16	1430	graauw blank W. I. aard		18 » —	8	6
17.	732	mooi groen W. I. aard.		25½ » —	8	—
18.	1702	knap groen W. I. aard.		22 » —	17	—
19.	1939	goed groen W. I. aard		20 » —	19	—
20.	7490	goed gr. W. I. aard iets mind.		19 » —	38	36
21.	9106	goed groen. W. I. aard wat bont		18½ » —	19	70
22.	10902	goed groen. W. I. aard wat ros		18 » —	18	89
23.	3242	knap groen wat bont.		20 » —	32	—
24.	3386	knap groen wat bont.		20½ » —	33	—
25.	2704	grof bleek groen W. I. aard		18½ » —	26	—
26.	3093	grof bleek W. I. aard wat ros		18 » —	5	26
27.	11674	groen Preanger		18 » —	41	72
28.	37518	goed groenachtig		18 » —	105	267
29.	32926	goed groenachtig		18 » —	87	240
30.	15774	groenachtig.		17½ » —	22	136
31.	11194	bleek groenachtig iets ros.		17½ » —	75	38
32.	11975	ordinair bleek groenachtig.		17¼ » —	62	56
33.	5379	ordinair bleek groenachtig.		17½ » —	6	21
34	2400	ordinair bleek groenachtig.		17½ » —	25	—
35.	7644	ordinair bleek groenachtig.		17 » —	76	—
36.	5308	bl. bont groenachtig Sumatra		16 » —	53	—
37.	3074	bont geelachtig	dito	15½ » —	40	—
—	11827	diverse sortering		15 » 26	112	14
					1340	1219

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam van 28 Aug. tot en met 2 Sept., zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Tarwe L. 231, 24 M., 52 K. — Rogge L. 330, 12 M., 50 K. — Boekweit L. 21, 15 M. — Garst L. 2, 25 M. — Erwten 6 M. — Rijst 14076 G. — Boekweite Gort 8050 G. — Meel 769 G.

Doorvoer naar Zee:

Tarwe L. 275.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			4 SEPT. 4½ u. gebl.	5 SEPT. 4½ u.			gebl
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	44 7/16	44 5/16	à	44½	44 7/16
Dito Dito	3	»	52	52	»	52 1/8	52 1/8
Dito Dito op resc.	3	»			»		
Dito Dito	4	»	68¼	68¼	»	68½	68 3/8
O. I. Leening	4	»	68		»		
Amortis. Syndic.	3½	»		67 3/4	»	68¼	68¼
Handel-Maatschappij	4½	»			»		
Haarlemmermeer	4	»	87½	87½	»		
Aand. Rijn-spoorweg.	4½	»			»		
Aand. Holl. S. M.		»			»		
BELGIE,	4½	»			»		
Dito	2½	»			»		
Dito bij Rotschild.	2½	»	36 9/16	36 9/16	»	36 5/8	36 5/8
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	8¼	8 3/8	»		
Dito Dito van 510 £	5	»	8 1/8	8 1/8	»	8 5/16	
Dito bij Dito onb. st.	5	»	7 3/16		»		
Dito	3	»	26	25 3/4	»		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	18 1/16	18 1/8	»	18¼	18¼
Coupons Ardoins		»	6½	6 7/16	»	6 7/16	
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»		2 3/8	»		
PORTUGAL, te Londen	3	»	21	20¾	»	21 5/16	21 1/8
Dito Dito	4	»	22	22	»	22½	22 7/16
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	97 7/8	97 7/8	»	98	
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	99	98½	»	98¾	
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	85¾	85½	»		
Dito bij Hope	4	»	76¾	76 5/8		76¾	
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	76 5/8	76	»		
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»	58¼		»		
Cert. van Dito	6	»			»		
POLEN, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		f			»		
Dito Dito fl 500		»	117½		»		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Oost:, Met 5 pc. 69½, 70, 69¾; 2½ pc 36½, 36 5/8, 37, 36 15/16; Oblig. bij Goll & C° 5 pc. 81¼; Louis. 77½; Braz. 5 pc. 74¾; 1843 73; Mexico 5 pc. 16; Peru 6 pc. 16; Ecuador 1 7/16; Ven 2 pc. 14 7/8.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 11,85; Zigt Londen 11,92½; 2/m Hamburg 35 1/8; Zigt Hamburg 35 5/16; 3/m. Lissabon 40; 3/m. Porto 40; 2/m. Petersburg 1,83

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 4 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 38 7/8; 3 pc. —; 4½ pc. 70½; Spanje Ard. 5 pc. 8¼.

MADRID, 29 Aug. Act. Sch. 3 pc. 19 1/8; id. 4 pc. 10 3/8; Uitgest. Sch. 3¾; Coupons 7; Pass. Buit. Sch. —.

WEENEN, 1 Sept. Met. 5 pc. 82 7/8; id. 3 pc. —; Loten fl. 250, —; id. fl. 500, —.

HAMBURG, 2 Sept. Rusl. Engels. leening 95½, Cert. bij Stiegl. 4 pc. 76¾; Spanje, Ard. 5 pc. 7½; id Binnenl. 3 pc. 17¼.

LAATSTE BERIGTEN.

Onder het afdrukken dezes ontvangen wij uit 's Hage eene belangrijke mededeeling, strekkende om de opinie der Eerste Kamer te kunnen beoordeelen, nopens de bij haar in deliberatie zijnde wets-ontwerpen van de herziening der Grondwet. Het is ons niet mogelijk dit stuk voor het oogenblik in zijn geheel te plaatsen. Wat wij daaruit echter voorshands kunnen overnemen is, dat, wat de afzonderlijke Hoofdstukken in derzelver *geheel* betreft, Ontwerpen I en III de meerderheid *tegen* zich hebben, waaruit de slotsom volgt, dat de Eerste Kamer de 10 overige Ontwerpen waarschijnlijk gaaf zal *aannemen*.

— Gisteren avond zijn de ministers vergaderd geweest. Heden middag ten 12 ure is er bij Z. M. een kabinetsraad gehouden; omstreeks half twee hebben zich de heeren ministers naar de vergaderzaal der Eerste Kamer van de Staten-Generaal begeven, om bij de discussiën over de Grondwets-herziening tegenwoordig te zijn.

TELEGRAFISCHE DEPECHE.

(5 *uur.*)

'sGRAVENHAGE, 5 September.

De Eerste Kamer heeft heden algemeene discussie gehouden; men is niet tot stemming gekomen. Morgen ten 11 ure voortzetting.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 4 September, in het O. Z. Heeren Logement.

No. 1. Een Huis, Kloveniersburgwal, hoek Staalstraat; f 9300, J. G. Senrederhof.

2. Een dito, Singel, hoek Driekoningstraat; f 6650, — f 550, M. J. Thierens.

3. Een dito, Kloveniersburgwal bij het Rusland; f 3600, — f 400, Opgehouden.

4. Een dito, Koningstraat bij Krom-Boomsloot; f 3030, — f 500, J. Breukelaar, Hz.

5. Een dito, als voren; f 1650, — f 250, J. Jansen.

6. Een dito, Nes, hoek Pieter-Jakobstraat; f 5100, — f 100, G. Moele.

7. De Hofstede *Nooit Gedacht*, in de Beemster; f 19300, — f 2000, T. J. B. Westerwoudt.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg[ever].